

Zločin u Selkovcu i Šatornji

IZVJEŠTAJI S PRAĆENJA

1. listopada 2008. godine – čitanje optužnice, izjašnjavanje o krivnji, početak dokaznog postupka
--

Predsjednica vijeća otvorila je zasjedanje, objavila predmet glavne rasprave, sastav vijeća te je konstatala da je sudsko vijeće sastavljeno u skladu sa čl. 13. st. 2. i 3. Zakona o primjeni Statuta međunarodnog kaznenog suda. Stranke nisu imale primjedbi na sastav vijeća.

Vijeće je usvojilo prijedlog branitelja opt. Mile Letice za razdvajanjem kaznenog postupka protiv opt. Mile Letice od kaznenog postupka protiv opt. Siniše Martića, zvanog „Šilt“, iz razloga svrsishodnosti, jer se optuženici terete za različito postupanje u kaznenim djelima koja su predmet optužnice. Opt. Siniša Martić, zvani „Šilt“, nedostupan je tijelima kaznenog progona Republike Hrvatske.

Čitanje optužnice

Zamjenik ŽDO u Sisku pročitao je optužnicu br. K-DO-21/06, od 1. kolovoza 2008. godine. Izmijenio je zakonski opis kaznenog djela iz čl. 120. st. 1. OKZ RH tako da on sada glasi:

«dakle kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba naredio da se izvrši napad na civilno stanovništvo i naselja, kojega je posljedica smrt civila, naredio napad bez izbora cilja kojim se pogađa civilno stanovništvo, a po izvršenom napadu i zauzimanju navedenih mjesta, iako je bio dužan, propustio spriječiti i kazniti pljačku i uništavanje imovine pučanstva, što nije bilo opravdano vojnim potrebama.»

Izjašnjavanje optuženika o krivici

Opt. Mile Letica je izjavio da je razumio optužnicu i da se ne smatra krivim za kazneno djelo koje mu se njome stavlja na teret.

Dokazni postupak

Svjedočenje Vlade Crnkovića

Svjedok je izjavio da je bio pripadnik oružanih snaga RH. Dana 30. rujna 1991. godine nalazio se u centru Gornjeg Viduševca. Kada je započeo napad, unatoč pruženom otporu, hrvatske snage su se morale povući preko Šatornje, zaseoka „Pariz“ i Donjeg i Gornjeg Selkovca do Velike Soline. Poznavao je Franju Klobučara, Andriju Grgića i Franju Sučeca. Ne zna jesu li stradali kao civili ili kao pripadnici oružanih snaga RH. Opt. Milu Leticu poznaje od prije rata. Ne zna je li optuženik sudjelovao u napadu na navedena sela. Svjedok je rekao da su sela napadnuta tenkovima i minobacačima. Sela Viduševac, Selkovac i Šatornja istovremeno su granatirana.

Svjedočenje Zlatka Školnekovića

Izjavio je da poznaje opt. Milu Leticu od ranije. Poznato mu je da je optuženik bio pripadnik TO, srpskih paravojnih formacija. Ne zna je li optuženik imao kakvu zapovjednu dužnost i odgovornost. Čuo je priče da je sudjelovao u napadima na sela Gornji i Donji

Viduševac, zaselak „Pariz“, Šatornja i Gornji i Donji Selkovac. Franju Klobučara, Andriju Grgića i Franju Sučeca je poznavao, poznato mu je da su poginuli prilikom napada, ali ne zna točno gdje. Ne zna jesu li stradali kao civili ili kao pripadnici oružanih snaga RH.

Svjedočenje Kate Šantek

Izjavila je da ne poznaje opt. Milu Leticu, ne zna što je radio tijekom rata. Poznavala je Andriju Grgića, sa njim je išla u školu. Čula je da je smrtno stradao, ali ne zna da li kao vojna ili kao civilna osoba.

Svjedočenje Milana Đukića

Izjavio je da je u rujnu 1991. godine, u vrijeme napada, bio u Šatornji. Slabo se sjeća događaja. Opt. Milu Leticu poznaje od prije rata, bio je nastavnik u školi. Nije mu poznato gdje se optuženik nalazio u vrijeme napada na Šatornju. Svjedok je rekao da nije bio pripadnik postrojbi koje su napadale Šatornju. Rekao je da mu opt. Mile Leticu nije naredio da razara selo ili ubija. Nema saznanja o govoru koji je optuženik održao svojim vojnicima. Osobu Đuro Peškiri zvanu «Đed» nije poznavao, ali je čuo da je zapovijedao vojskom koja je izvršila napad na Šatornju. Iliju Bjelajca poznavao je iz viđenja, nije ga vidio u Šatornji, ne zna koja je bila njegova uloga u ratu. Kada je ušao sa svojom postrojbom u Šatornju nije vidio da gore kuće. Ne sjeća se tko je zapovijedao vojnicima sa kojima se nalazio u autobusu. Uniforme nisu imali. Tom prilikom stradao je jedan čovjek zvan Velebit. Svjedok je čuo da su i na hrvatskoj strani poginuli neki ljudi. Ne sjeća se da je optuženika vidio prilikom napada na Šatornju.

Svjedočenje Petra Sužnjevića

Svjedok je izjavio da je u kritično vrijeme bio vozač Hitne pomoći Medicinskog centra Glina. U istrazi je rekao da mu je šef bio Špiro Kostić, koji mu je naredio da sve ranjenike mora dopremiti u Medicinski centar Glina. Dana 30. rujna 1991. godine u više navrata je išao po ranjenike u Gornji i Donji Viduševac. Toga dana je bio minobacačko-topnički napad na ta mjesta. Vidio je puno kuća u plamenu. Sjeća se da je u Šatornji, gdje se okupila vojska, vidio komandanta Đuru Peškira. Ne sjeća se je li tamo vidio i opt. Milu Leticu. Iz Viduševca je sakupljao ranjene pripadnike krajinske vojske. Sjeća se jedne žene, Hrvatice, bila je ranjena. Prilikom vožnje iz Gline za Gornji Viduševac, podno jednog brda, pucano je po njegovu automobilu. Svjedok pretpostavlja da se radilo o napadu hrvatske vojske. Opt. Milu Leticu slabo poznaje, no zna da je prije rata bio nastavnik u školi. Ne zna je li optuženik sudjelovao i pripadao jedinicama vojske tzv. „SAO Krajine“. Zna da je glavni zapovjednik bio Đuro Peškiri, koji je poginuo u ratu. Ne zna tko ga je zamijenio. Ne zna tko je zapovijedao napadima na Viduševac, Šatornju i Gornji i Donji Selkovac. Vidio je postrojavanje vojske pred bolnicom u Glini ali ne zna tko je zapovijedao tim postrojavanjem.

2. listopada 2008. godine – nastavak dokaznog postupka

Svjedočenje Mirka Lapčevića

Svjedok je izjavio da nema što reći, jer nikoga nije niti vidio.

U istrazi je rekao da je u vrijeme izbijanja ratnih sukoba živio u svojoj kući u Bišćanovu. Na dan napada na Viduševac, «na njega se pucalo rafalno od strane srpske vojske». Uspio je pobjeći, no slijedeći je dan srpska vojska zarobila njega i njegovu suprugu, a potom ih je Mićo Martić odveo u Glinu. U Glini su ispitivani, tu su bili zadržani jedan dan, a nakon toga su pušteni. Kad je bio vođen od Mile Martića u Glinu, vidio je da još gore neke kuće u Selkovcu. U Selkovcu je tada bila neoštećena jedna ili dvije kuće. Istu situaciju vidio je i u

Nakon pada Viduševca, oko sedam dana nakon opisanih događaja, od Dušana Lapčevića je čuo da je ubijen Franjo Sućec iz Selkovca. Navrati je u njegovo dvorište i vidio da pok. Franjo Sućec leži na stepeništu izgorjele kuće. Čuo je da napad na Donji i Gornji Selkovac ide iz pravca Šatornje. Čuo je da su poginuli Pavle Ceković, Ana Muža, Ana i Jela Milatović i Stanko Rožanković, ali ne zna kada i u koje vrijeme. Prije nego što je Viduševac i Selkovac pao, vidio je mali broj Hrvatske vojske i policije.»

Svjedočenje Marijana Perekovića

Izjavio je da je dana 30. rujna 1991. godine bio u Donjem Selkovcu, kao pripadnik specijalne policije Policijske postaje u Glini. Na Donji Selkovac započeo je avionski napad, potom i tenkovski i minobacački, nakon čega je krenulo srpsko pješaštvo. U Selkovcu je bilo 9 pripadnika specijalne policije PP Glina i 30-tak pripadnika ZNG. Bili su naoružani samo automatskim i poluautomatskim puškama. Napad je krenuo iz smjera Gline, „Briona“ i Batinove kose. Hrvatska policija i vojska su pokušale pružiti otpor, ali ih je bilo malo, morali su se pred noć povući. Povukli su i civilno stanovništvo sa sobom. Artiljerijski projektili padali su i po kućama. Čuo je da su poginuli Franjo Klobučar i Andrija Grgić. U Selkovcu je ostao jedan stariji čovjek, Franjo Sućec, star 60 ili 70 godina, za koga je čuo da je također poginuo. Franjo Klobučar i Andrija Grgić su poginuli od paljbe iz puškomitraljeza, bili su u autima. Svjedok je na početku svoga iskaza rekao da su Franjo Klobučar i Andrija Grgić imali poluautomatske puške, da su bili mobilizirani, ali da ne zna formaciju kojoj su pripadali. Rekao je da su u trenutku pogibije išli prema Solini. Tijekom iskazivanja na ročištu za glavnu raspravu, na upit Zamjenika ŽDO iz Siska, kakvu su uniformu imali Franjo Klobučar i Andrija Grgić, svjedok je rekao da ne zna jesu li imali uniformu, da su bili na seoskim stražama. Rekao je da zna da su puške stigle, ali ne zna jesu li njih dvojica zadužili puške. Svjedok ne zna tko je zapovijedio napad na Selkovac. Civili su iz Selkovca izašli između 13.00 i 14.00 sati. Odluku da se povuku civili donijeli su svi koji su bili u Selkovcu, vidjeli su da ne mogu zadržati napad neprijatelja. Iz Selkovca su se povukli prema Selini, Pokupskom, a potom prema Zagrebu.

Svjedočenje Luke Sućeca

Izjavio je da je dana 30. rujna 1991. godine bio u Donjem Selkovcu, bio je pripadnik policije. Napad na Selkovac je izvršen minobacačima iz Brđana (Šatornje), potom je krenulo srpsko pješaštvo. Svjedok nije vidio da je avion napadao selo. U Donjem Selkovcu je bilo 6 hrvatskih policajaca i nekoliko hrvatskih vojnika. Dva pripadnika hrvatske vojske su ranjena. Poginuli su Franjo Klobučar i Andrija Grgić. Civili su bježali prema Pokupskom. Poginuli su Franjo Klobučar i Andrija Grgić. Njih dvojica su bili pripadnici seoske straže. Pokušali su izvući svoje automobile. Svjedok ne zna jesu li bili naoružani. Franjo Klobučar je bio obučen u civilno odjelo, a Andrija Grgić je na sebi imao vojničku maskirnu jaknu. Svjedok ne poznaje opt. Milu Leticu, ne zna tko je zapovijedao napadom na Donji Selkovac. Svjedoku je predočeno da je u istrazi rekao da je čuo da je u napadu na Selkovac sudjelovala grupa opt. Siniše Martića, da se pričalo da je u tom napadu sudjelovao i opt. Mile Letica. Svjedok je rekao da je to čuo, no ne zna je li opt. Mile Letica sudjelovao u napadu.

Svjedočenje Milana Drekića

Izjavio je da opt. Milu Leticu poznaje od prije rata, kada je optuženik bio nogometni sudac. Tijekom rata vidao ga je u Glini, u uniformi. U činove se ne razumije, vidio je da optuženik ima oficirsku šarenu uniformu JNA, s «oficirskim opasačem», koji je «upućivao da ima neki čin». Svjedok je bio pripadnik TO, u I vodu. Nije vidio optuženika u napadu na Viduševac. Dan prije napada na Viduševac rečeno im da po gradu (Glini) padaju granate ispaljene iz Viduševca, stoga se Viduševac mora zauzeti. Kad je Viduševac zauzet, nije vidio da je netko od srpskih vojnika pljačkao kuće, a pred mrak je vidio da je selo gorjelo. U napadu na Šatornju i Selkovac nije sudjelovao. Prije napada na Viduševac, kod bolnice u

Glini, bilo je postrojavanje srpske vojske. Na tom postrojavanju, gdje je bilo puno ljudi, nije vidio optuženika. Nema saznanja tko je zapovijedao napadom na Viduševac, Selkovac, Šatornju. Svjedok je rekao da je prije napada na Viduševac, iz toga smjera bilo pucanja na njihove položaje. Bilo je ranjenih i poginulih srpskih vojnika. Bilo je i minobacačke vatre iz Viduševca.

3. listopada 2008. godine – nastavak dokaznog postupka

Svjedočenje Stjepana Radočaja

Izjavio je da je dana 30. rujna 1991. godine bio u Donjem Selkovcu. Bio je pripadnik rezervnog sastava policije. Na Selkovac je krenuo napad sa svih strana, od „Briona“ tenkovima, od Šatornje, preko Vučjaka. Svjedok je bio u automobilu, bio je ranjen. Prebačen je u Solinu, a potom u Zagreb. Nema saznanja tko je vodio napad na Selkovac. Optuženika poznaje od prije rata, iz škole u Šatornji. Za vrijeme rata ga nije vidao. Poznavao je Franju Klobučara, koji mu je rođak. Sa Andrijom Grgićem je bio prijatelj. Poznavao je i Franju Sučeca. Nije mu poznato u kom statusu su bili Franjo Klobučar i Andrija Grgić. Zna da su autima bježali iz zaseoka „Pariz“. Kad su Franjo Klobučar i Andrija Grgić poginuli Šatornja je već bila pala.

Svjedočenje Slavka Strgara

Svjedok je izjavio da ne poznaje optuženika. Nije vidio Franju Klobučara i Andriju Grgića te stoga ne zna jesu li u trenutku pogibije bili naoružani. Tijekom napada na Selkovac pripadnici HV pružali su otpor.

Pred istražnim sućem je rekao da je u vrijeme napada na Selkovac bio aktivni policajac Specijalne postrojbe Policijske uprave Sisačko – moslavačke. Bio je naoružan automatskom puškom. Poznato mu je da je u napadu poginuo civil Franjo Sućec.

Svjedočenje Mirka Kruhovića

Izjavio je da je za vrijeme napada na zaseok Brđane vidio optuženika oko 10.00 ili 11.00 sati. U Brđanima ima 8 kuća, «raštrkanih». U trenutku napada srpskih snaga na selo svjedok i njegov brat Mato Kruhović su pokušali bježati, ali se iz Selkovca zapucalo, stoga su se morali vratiti. Svjedoka je uhvatio Milan Manojlović i vratio ga u jednu srpsku kuću, kod jednog starijeg čovjeka, Ljubana. U toj kući svjedok je bio do 1995. godine, do «Oluje». Sutradan je vidio optuženika, koji je bio u Brđanima sa svojim vojnicima. Nakon napada na Viduševac, svjedok je čuo da je optuženik govorio vojnicima da ne smiju paliti kuće, ubijati ljude. Svjedok je vidio da gori Selkovac, Šatornja. Optuženik je došao drugi dan kod svjedoka i rekao mu da se ne boji. Tijekom rata optuženik i njegov otac su kupili od svjedoka svinje. Svjedok je rekao da tijekom rata nitko od pripadnika srpske vojske nije dolazio u Brđane pljačkati, paliti ili ubijati ljude.

Svjedočenje Vlade Gregorića

Svjedok je izjavio da nema saznanja o ulozi optuženika u kritičnim događajima, u napadu na Šatornju i Selkovac. Rekao je da su Franjo Klobučar i Andrija Grgić poginuli za vrijeme napada, bježali su iz Selkovca. Svjedok misli da su Franjo Klobučar i Andrija Grgić bili civili, na sebi su imali civilnu odjeću. O stradanju Franje Sučeca nema saznanja.

Tijekom istrage je rekao da je u kritično vrijeme bio aktivni policajac Specijalne postrojbe Policijske uprave Sisačko – moslavačke.

Svjedočenje Veljka Milojevića

Svjedok je u istrazi rekao da je bio je mobiliziran u srpsku vojsku u srpnju 1991. godine, u TO. Njegov zapovjednik je bio opt. Mile Letica. Komanda njegove jedinice bila je u školi u Šibinama. Četiri do pet dana prije pada Gornjeg Viduševca optuženik je mobilizirao 150 ljudi. S dva autobusa su odvezeni do skretanja za Šatornju. Pješica su krenuli prema Šatornji. Prije ulaska u autobuse, optuženik je održao govor nazočnim vojnicima. Rekao je da se ide na osvajanje Šatornje. Vojnici su bili naoružani automatskim puškama i puškama M-48. U Šatornji su zauzeli položaje ispred škole. S hrvatske strane je uslijedila paljba. Tada su poginuli Lazo Velebit i osoba prezimenom Grubić. Lazo Velebit ubijen je s leđa, u njega je pucano iz škole u Šatornji. Nakon dva sata srpski vojnici su se povukli prema Šibinama. Svjedok nije sudjelovao u napadu na Viduševac. Za optuženika ne zna gdje je bio na terenu. Nakon pada Viduševca optuženikova četa je otpremljena na teren u Bučicu. Svjedok je vidio da u Viduševcu i Bučici ima puno zapaljenih i izgorjelih kuća. Kad je drugi put došao na položaje, vidio je da gotovo niti jedna kuća nije čitava. Vidio je da je crkva u Viduševcu granatirana. Dok je bio u Šatornji vidio je da u Šatornji gori nekoliko kuća. Rekao je da su kuće palili srpski vojnici. Čuo je da je u borbama kod Viduševca poginuo trgovac Mudrinić, zvani «Bačo», koji je bio član TO Šibine, a čiji zapovjednik je bio opt. Mile Letica. Nakon pada Viduševca uslijedila je opća mobilizacija.

Na današnjem ročištu za glavnu raspravu svjedok je rekao da je nakon pogibije Laze Velebita bio angažiran oko pripreme njegova pokopa. Rekao je da je optuženik, u govoru koji je održao prije kretanja u Šatornju, rekao da se ništa ne smije paliti, da se ne smije ikoga ubiti.

Svjedočenje Zorana Rule

Izjavio je da optuženika poznaje od prije rata. Tijekom rata ga je viđao u Glini, u prolazu. Optuženik je bio u uniformi bivše JNA, zna ga kao «finog i dobrog čovjeka». Svjedok je bio pripadnik TO. Njegov komandir je bio Rapačić, oficir bivše JNA. Prije napada na Viduševac srpska vojska je postrojena u Glini, ispred bolnice. Svjedok se ne sjeća da je na tom postrojavanju vidio optuženika (u istrazi je rekao da je vidio optuženika na postrojavanju, prije napada na Viduševac). Na postrojavanju je bilo puno pripadnika bivše JNA i TO. Među njima je vidio opt. Sinišu Martića. Napad na Viduševac bio je odgođen jedan dan. Kad su sutradan krenuli ušli su u Viduševac bez borbi. Pripadnici HV su vidjeli puno tehnike na srpskoj strani i stoga su se povukli. *(Predsjednica Vijeća, nakon što je svjedok govorio o razlozima povlačenja pripadnika HV iz Viduševca, stavila je primjedbu, više za sebe, ali dovoljno glasno da se to čuje: «Stvarno nisu imali šanse»)*. Prije napada na Viduševac Rapačić im je rekao da se ide na osvajanje Viduševca stoga što se iz toga mjesta svaki drugi ili treći dan artiljerijom tuklo po Glini. U napadu na Šatornju i Selkovac nije sudjelovao.

Dokazni prijedlozi

Zamjenik ŽDO iz Siska odustao je od izvođenja dokaza pregledom CD, jer je njihov sadržaj irelevantan. Predložio je da se pregleda samo DVD br. 46, te Bilten V (Bilten V sadrži cjelokupni sadržaj DVD br. 46). Predložio je da se pročitaju iskazi svjedoka: Luke Perekovića, Mate Žugaja, Đurđe Leskovac, Luke Šanteka, Đure Turopoljca i Adama Lazića.

Branitelj se suglasio s čitanjem iskaza svjedoka Luke Perekovića, jer se radi o teško bolesnoj osobi, teškom ratnom vojnom invalidu. Predložio je da se pozovu i saslušaju svjedoci Nikola Čavić, Matija Kruhović, Branko Djaković, Vesna Lazić, Slavka Letica (supruga optuženoga). Predložio je da se pročitaju iskazi Đure Turopoljca i Adama Lazića. Predložio je da se pozove i ispita svjedok Nikola Sužnjević.

Branitelj je predložio da se protiv opt. Mile Letice ukine pritvor, jer rezultati dosadašnjeg dokaznog postupka ne ukazuju na dostatan stupanj osnovanosti sumnje da je optuženik

počinio kazneno djelo koje mu se stavlja na teret, što je neophodna pretpostavka da se primijeni pritvor, kao krajnja mjera osiguranja njegove nazočnosti. Vezano za rečeno, nema niti posebno teških okolnosti djela zbog kojih je pritvor određen i neophodan, sukladno odredbi čl. 102. st. 1. t. 4. ZKP. Kao osiguranje od bijega optuženik nudi oduzimanje putne isprave, kao i jamstvo kuće, čiji je vlasnik. Branitelj se pozvao i na Odluku Ustavnog suda RH u svezi trajanja i razloga za ukidanje pritvora, donesenu u sudskom procesu za ratni zločin nad civilima, počinjen u Osijeku, koji se vodi na Županijskom sudu u Zagrebu.

Zamjenik ŽDO iz Siska protivio se ukidanju pritvora.

Odluke Vijeća

Vijeće je donijelo odluku da se ispituju svjedoci Nikola Čavić, Matija Kruhović i Branko Đaković. Odbilo je saslušati svjedoke Slavku Letica, Vesnu Lazić i Nikolu Sužnjevića. Odbijen je prijedlog branitelja da se protiv opt. Mile Letice ukine pritvor.

13. studeni 2008. godine - dokazni postupak

Izveštava: Maja Kovačević Bošković, Građanski odbor za ljudska prava, Zagreb

Suđenje prate i: Veselinka Kastratović, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava - Osijek, Nebojša Paunović - OSCE, Nenad Marić - OSCE, Mira Jakšić, sestra II opt. Mile Letice, Dušan Tarbuk, šogor II optuženika, Jakov Majstorović, bratić II optuženika, Željko Grgurinović, Večernji list.

Na raspravu su pristupili pozvani svjedoci Branko Đaković, Mate Kruhović i Nikola Čavić.

Svjedočenje Branka Đakovića

Svjedok je izjavio da je tijekom 1991. godine boravio u Šibinama. Nisu mu poznate pojedinosti oko napada na sela Šatornja i Gornji i Donji Selkovac. Tijekom rata pomagao je jednoj gospođi hrvatske nacionalnosti na način da joj je nosio hranu u selo Prijeka, a njoj ju je vrlo često vozio Mile Letica. Prisjetio se situacije kada je u blizini njegove kuće, koja se nalazila preko puta zgrade osnovne škole, bila neka gužva među vojskom koja se ondje nalazila. Kada su dvije osobe došle do njegove kuće, on ih je pitao što se događa, a oni su mu rekli da vojska hoće ići paliti selo, a da im Mile Letica to ne dopušta. Rekao je i da je za vrijeme rata optuženi Letica znao sa svojom obitelji prespavati kod njega. Bojali su za svoju sigurnost jer Mile Letica nije dao vojsci da se osvećuje Hrvatima.

Svjedočenje Mate Kruhovića

Izjavio je da je cijelo vrijeme rata boravio u Brđanima, selo Šatornja. Za vrijeme napada na Šatornju bio je u svojoj kući. Tada na Brđane nije pala niti jedna granata. Mile Letica mu je za vrijeme rata pomagao, donosio mu je hranu. Sa svojom vojskom je bio u Brđanima, no ondje nije zapaljena nijedna kuća niti je bilo što srušeno. Nakon toga su otišli prema Batinovoj Kosi.

Svjedočenje Nikole Čavića

Izjavio je da je tijekom rata boravio u Batinovoj Kosi, da mu nisu poznati detalji oko napada na sela Šatornja i Gornji i Donji Selkovac, već samo oni oko napada na zaselak Žugaji u Šatornji. Jednom prilikom sreo je Milu Leticu i 40-ak vojnika koji su išli prema zaseoku Žugaji. Kad ga je upitao zašto ide ondje, Mile Letica mu je odgovorio da ide vidjeti Žugajčane, da li su kod kuće. I on je otišao sa njima da bi posjetio prijatelja Slavka Žugaja, koji je radio zajedno sa njim. U selu nisu nikoga zatekli. Mile Letica je sa vojskom ostao ondje. Nisu ništa palili. Čuo je da se puca oko Šatornje, ali ne zna tko je pucao. Tu pucnjavu je čuo za vrijeme dok je sa Milom Leticom i njegovom vojskom bio u Žugajima.

Zamjenik ŽDO prigovorio je iskazu svih svjedoka, posebno u dijelu u kojem su naveli da jedinica Mile Letice inkriminirane zgođe nije borbeno djelovala po selima Šatornja i Donji i Gorinji Selkovac.

Dokazni prijedlozi

Zamjenik ŽDO suglasio se sa čitanjem iskaza Đure Turopoljca, Adama Lazića i Ilije Jandrića. Predložio je čitanje dokumentacije koja se nalazi u spisu predmeta na listovima 322 do 448. Odustao je od prijedloga za pregledavanjem DVD snimke, jer je sadržaj snimaka opisan u biltenima koji se nalaze u spisu.

Branitelj optuženika se nije protivio dokaznim prijedlozima zamjenika ŽDO. Suglasio se sa čitanjem iskaza svjedoka koji su ispitani zamolbenim putem te je ostao kod prijedloga da se iskaz svjedoka Luke Perekovića doslovce pročita na glavnoj raspravi.

Predložio je da Sud izvrši uvid u predmet Kio 25/07 koji se pred Županijskim sudom u Sisku vodi protiv okr. Dušana Jovića i dr., zbog kaznenog djela iz čl. 120. st 1. OKZRH, s obzirom da se inkriminacije iz toga predmeta odnose i na djelo koje je predmet ovoga postupka.

Predložio je i da se pročita iskaz zaštićenog svjedoka, koji je u predmetu Kio 25/07 ispitivan pod pseudonimom «Lasta», a koji decidirano opisuje događaje vezane uz predmetnu inkriminaciju.

Zamjenik ŽDO usprotivio se ovom dokaznom prijedlogu. Rekao je da smatra da predloženi dokaz nije relevantan za odlučivanje u ovome predmetu.

14. studeni 2008. godine - dokazni postupak

Izveštava: Maja Kovačević Bošković, Građanski odbor za ljudska prava, Zagreb.

Suđenje prate i: Veselinka Kastratović, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava - Osijek, Nebojša Paunović - OSCE, Nenad Marić - OSCE, Mira Jakšić, sestra opt. Mile Letice, Jakov Majstorović, bratić opt. Mile Letice, Željko Grgurinović, Večernji list.

Rješenja Vijeća o dokaznim prijedlozima

Vijeće je odbilo dokazni prijedlog zamjenika ŽDO za čitanjem dokumentacije koja se u spisu predmeta nalazi na listovima 322 do 448, kao i biltena br. 4 i 5, jer su činjenice koje se tim prijedlozima žele utvrditi već u dovoljnoj mjeri utvrđene i nisu važne za odlučivanje.

Odbijen je i dokazni prijedlog branitelja optuženika za izvršenjem uvida u istražni predmet Županijskog suda u Sisku Kio 25/07 i zapisnik o ispitivanju svjedoka ispitivanog pod pseudonimom «Lasta», jer se radi o dokazu čija je upotreba po zakonu nedopuštena.

Uz suglasan prijedlog stranaka **pročitani su** iskazi svjedoka Steve Borića, Luke Šanteka, Đurđe Leskovca, Srećka Ostojića, Luke Perkovića, Đure Turopoljca, Adama Lazića i Ilije Jandrića.

Stranke i branitelji nisu imali daljnjih dokaznih prijedloga.

Izmjena optužnice

Zamjenik ŽDO izmijenio je optužnicu.

Izmijenjenom optužnicom okr. Mile Letica tereti se da je dana 18. rujna 1991. godine u svojstvu komandanta 2. odreda TO obrane Glina pripadnicima svog odreda zapovjedio snažnu minobacačku i pušчанu paljbu po položajima vojnih i policijskih snaga RH u Šatornji, koja je paljba tada i započela po položajima hrvatskih oružanih snaga u samom naselju kao i po civilnim objektima, znajući da u selu prebiva civilno stanovništvo hrvatske nacionalnosti i da postoji iznimna vjerojatnost da će takav napad izazvati razaranje kuća i gospodarskih zgrada, pa usprkos tome, iako je imao moć i ovlast zaustaviti takav napad, to nije učinio, već je njegovom provedbom pristao na takve posljedice, pa su tako zbog pretjeranog i neselektivnog minobacačkog napada razorene i razrušene sve kuće u selu Šatornja, a potom u razdoblju od 29. rujna do 03. listopada 1991. godine provodeći zapovijed komandanta Operativne grupe 1 generala Dušana Koturovića, s ciljem zauzimanja šireg područja Viduševca i izbijanja na rijeku Kupu, pripadnicima svog odreda zapovjedio snažnu minobacačku i pušчанu paljbu i pješački napad na položaje vojnih i policijskih snaga RH u Donjem i Gornjem Selkovcu, koja paljba i napad su tada doista i započeli po položajima hrvatskih oružanih snaga u navedenim selima kao i po civilnim objektima, znajući da u tim selima prebiva civilno stanovništvo hrvatske nacionalnosti i da postoji iznimna vjerojatnost da će takav napad izazvati nepotrebnu pogibljbu i bijeg tih civila u smjerovima napadanih djelovanja, kao i razaranje kuća i gospodarskih zgrada, pa usprkos tome, iako je imao moć i ovlast zaustaviti takav napad, to nije učinio, već je njegovom provedbom pristao na takve posljedice, pa je tako zbog pretjeranog i neselektivnog minobacačkog i pješačkog napada na području Donjeg i Gornjeg Selkovca smrtno stradao civil Franjo Sućec te su razrušene i spaljene sve kuće,

dakle, kršeći pravila međunarodnog pravila za vrijeme oružanog sukoba naredio da se izvrši napad na naselja, kojega je posljedica smrt civilne osobe i naredio napad bez izbora cilja, kojim se pogađa civilno stanovništvo,

pa je time počinio kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva – označeno i kažnjivo po čl. 120. st. 1 OKZRH.

Izjašnjavanje o krivnji

Optuženi Mile Letica izjavio je da se ne smatra krivim za kazneno djelo koje mu se stavlja na teret izmijenjenom optužnicom.

Rješenje Vijeća

Vijeće je izvan snage stavilo rješenje kojim je odbijen dokazni prijedlog zamjenika ŽDO da se pročita dokumentacija iz spisa (listovi 322 do 448).

Zamjenik ŽDO, optuženik i branitelji optuženika nisu imali daljnjih dokaznih prijedloga.

Obrana optuženog Mile Letice

Optuženik je u svojoj obrani izjavio da je bio komandir II odreda. Zapovjedi je dobivao isključivo od Đure Peškira zvanog «Đed». Što se tiče napada na Šatornju 18. rujna 1991. godine, od Đure Peškira je dobio zapovijed da okupi ljude iz svog odreda. Misli kako je u samom napadu sudjelovalo oko 150 ljudi. Nastojao je držati sebe i svoje ljude u pozadini kako ih ne bi izlagao opasnosti. On i njegovi ljudi bili su naoružani pješadijskim naoružanjem. Nije mu poznato da li je u tom napadu sudjelovala artiljerija. On se sa svojim ljudima na ulasku u Šatornju zadržao u nekim kukuruzima u blizini škole. Čuo je paljbu iz pješačkog naoružanja. Nakon izvjesnog vremena približili su se školi i tad je čuo da je jedan njihov vojnik poginuo od pucnjave koja je dolazila iz škole. Nakon što je zapovjednik Peškir otišao provjeriti poginuo je još jedan mladić. Nije ulazio u Šatornju dalje od škole i nije znao što je sve porušeno.

Prije napada na Gornji i Donji Selkovac 30. rujna 1991. godine od Đure Peškira dobio je zapovijed da okupi do 100 ljudi. Okupio ih je 90-ak. Iz Batinove Kose išli su u Brđane. Nisu sudjelovali u postrojavanju ispred bolnice u Glini, pa ne zna koliko se vojske ondje okupilo. Poslije je čuo da je u akciji sudjelovalo oko 1000 vojnika. Dolaskom u Brđane nastojao je zaštititi civile i civilne objekte. Neko vrijeme zadržali su se u Brđanima, a potom je došao Đuro Peškir i iz njegove postrojbe uzeo određen broj vojnika, a on je sa ostalima ostao u jednoj šumi. Optuženik je izjavio da uopće nije borbeno djelovao jer svoje ljude nije želio izlagati opasnosti. Nedugo nakon toga dojavljeno mu je da je Đuro Peškir poginuo u jakom sukobu sa hrvatskim snagama. Pokušao je pronaći dobrovoljce sa kojima bi otišao izvući njegovo mrtvo tijelo, no nisu uspjeli jer su bili izloženi jakoj pješadijskoj vatri. Njegovi ljudi su uzvratili i to je zapravo bilo jedino borbeno djelovanje koje su imali u toj akciji. U selo nisu ulazili, povukli su se prema Batinovoj Kosi gdje ih je čekao prijevoz koji ih je odveo kućama. Nakon tih akcija bio je komandant odreda do studenog mjeseca. Tada je smijenjen sa te funkcije. Smatra da je razlog smjeni bilo nesudjelovanje u borbenim operacijama.

Istaknuo je da nije imao nikakvu zapovjednu odgovornost, ni u konkretnim napadima niti inače u TO. Nadređeni mu je bio Đuro Peškir, a za Dušana Koturovića nije nikada čuo niti je od njega dobivao ikakve zapovjedi.

Kao zapovjednik odreda dobivao je uglavnom usmene zapovjedi. Unutar odreda postojali su sastanci vezani uz dogovore oko predstojećih akcija, ali on konkretno nije bio pozvan u Glinu radi dogovora u vezi inkriminiranih napada.

Završni govor zamjenika ŽDO

Naveo je da iz provedenog dokaznog postupka nedvojbeno proizlazi da je optuženi Mile Letica počinio kazneno djelo na način kako ga se tereti izmijenjenom optužnicom. Smatra da to djelomično proizlazi iz iskaza pojedinih svjedoka, a posebno iz materijalne dokumentacije koja se nalazi u spisu. Ističe kako postoje dvije grupe svjedoka i to jedna grupa koja govori u prilog optuženika i potvrđuje njegovu obranu u dijelu u kojem navodi da nije borbeno djelovao tijekom napada na Šatornju i Donji i Gornji Selkovac. Druga grupa svjedoka potvrđuje navode optužnice u dijelu u kojem ga se tereti da je minobacačkim napadima i puščanom paljbom pucano po selima Šatornja i Gornji i Donji Selkovac te su pogadani civilni objekti koji su razrušeni i izgorjeli dok je civilno stanovništvo koje se tamo nalazilo izbjeglo iz sela. Nesporno je da je napad na Gornji i Donji Selkovac vršen i iz pravca Batinove Kose gdje se nalazio i optuženik sa svojim odredom i iz tog pravca djelovao. U tim napadima poginuo je civil Franjo Sućec. I materijalni dokazi upućuju da je optuženik kao komandant jedne postrojbe primio naredbe temeljem kojih je trebao vojno djelovati. Iz izvotka iz dnevnika Milana Slijepčevića, kao i iz priloženih biltena proizlazi da se isticao u borbenim djelovanjima. Smatra kako je opt. Mile Letica ostvario sva obilježja kaznenog djela za koja se tereti te predlaže da se proglasi krivim i osudi po zakonu.

Završni govor branitelja optuženika, odvjetnika Domagoja Rupčića

Istaknuo je kako suprotno stajalištu optužbe, upravo rezultat dokaznog postupka upućuje da opt. Mile Letica nije počinio kazneno djelo koje mu se stavlja na teret. Zamjenik ŽDO je pred sam kraj dokaznog postupka izmijenio činjenični opis iz optužnice, a da pri tome rezultati dokaznog postupka provedeni na glavnoj raspravi nisu u bitnom utjecali da se pristupi izmjeni optužnice. Optuženiku se stavlja na teret da je zapovjedio snažnu minobacačku i pušчанu paljbu po položajima hrvatskih oružanih snaga pri čemu je bio svjestan da se na taj način mogu ugroziti kako civilno stanovništvo, tako i civilni objekti. No, istaknuo je kako odredbe Dopunskog protokola ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba za vrijeme rata upućuju da se oružane snage ne mogu smještati u civilne objekte i biti u sklopu civilnih objekata gdje se nalaze civili, a u ovom je postupku utvrđeno da su hrvatske vojne postrojbe bile smještene u civilnim objektima i u njihovoj neposrednoj blizini. Napad na Šatornju i Gornji i Donji Selkovac izvršile su jake oružane snage srpske vojske sastavljene od artiljerijskih jedinica, tenkovskih jedinica i pješadije, a iz provedenih dokaza ne proizlazi da je odred opt. Mile Letice raspolagao nekim artiljerijskim naoružanjem. Teško je za pretpostaviti da je rušenje i paljenje civilnih objekata u selima Šatornja i Gornji i Donji Selkovac nastalo uslijed djelovanja pješadijskog naoružanja kojim je raspolagala jedinica optuženika. Naveo je i kako nije utvrđeno na koji je način prilikom napada na Selkovac stradao civil Franjo Sućec, da li u samom napadu ili nakon što je napad već završen. Iz iskaza svjedoka koji su bili u sastavu hrvatskih postrojbi evidentno je da isti nisu mogli imati saznanja o tome koje sve jedinice napadaju njihova sela i tko im zapovijeda. Kako u konkretnom slučaju nema dokaza da je optuženik počinio kazneno djelo za koje se tereti branitelj Domagoj Rupčić predložio je da se optuženog oslobodi od optužbe te da se ukine pritvor.

Završni govor branitelja optuženika, odvjetnika Zorka Kostanjška

Predložio je oslobađajuću presudu i pridružio se završnoj riječi odvjetnika Rupčića. Istaknuo je da nije dokazano da je optuženik izdao zapovijed niti na koji način su nastale štete, kada su nastale, nije dokazano da je zapovijedena pretjerana upotreba snage. Dokazano je da je, kad god je to mogao, poštovao ratna pravila i tražio od podređenih da ih poštuju. Istaknuo je da je dokazano da Franjo Sućec nije poginuo u napadu na Selkovac nego nakon tog napada pa da optuženik ne može za to odgovarati. Štete kakve su navedene u optužnom aktu nisu mogle nastati upotrebom oružja već je očito da su nastale kasnijim paljenjem i razaranjem. Svi dokazi upućuju da je Mile Letica nastojao poštovati ratna pravila. Predložio je oslobađajuću presudu i ukidanje pritvora.

Završni govor optuženog Mile Letice

U cijelosti se pridružio završnom govoru svojih branitelja i dodao je kako je činjenica da je on bio zapovjednik II odreda TO proizašla iz toga što je iz bivše JNA nosio čin rezervnog kapetana. Još je jednom istaknuo kako je uvijek nastojao pomoći svojim ljudima. Predložio je da ga se oslobodi od optužbe.

Predsjednica Vijeća objavila je da je **glavna rasprava završena**.

OBJAVA PRESUDE

Nakon vijećanja i glasovanja predsjednica Vijeća je objavila i ukratko obrazložila presudu kojom je **optuženi Mile Letica oslobođen** od optužbi koje su mu optužnicom stavljene na teret.

Ukinut je pritvor protiv optuženika te je naloženo da se isti pusti na slobodu.

U kratkom obrazloženju istaknula je kako je za oslobađajuću presudu primarna bila činjenica da je Vijeće utvrdilo da je zapovjedni nivo na kojem je bio raspoređen optuženik bio niži zapovjedni nivo od onog koji ulazi u kategoriju zapovjedne odgovornosti koja je kao takva određena zakonom.